Arrestnummer	**C / 1337 / 2023**
Repertoriumnummer	**2023 / 4069**
Datum van uitspraak	**26 oktober 2023**
Rolnummer	**2023/SO/6** **V.E.**
Notitienummer parket-generaal	**2023/PGA/357** **2023/VJ12/6**

☐ Mededeelbaar aan de ontvanger

Hof van beroep Antwerpen

Arrest

kamer C6 - sociaal
correctionele zaken

Aangeboden op
Niet te registreren

COVER 01-00003544902-0001-0022-01-01-1

2023/PGA/357 - 2023/VJ12/6

Het **OPENBAAR MINISTERIE**

Tegen:

1690 1. **V.E.**,
RRN (...)
geboren te (...)
wonende te (...) thans volgens verklaring verblijvende te (...)
van de Belgische nationaliteit

Beklaagde, aanwezig in persoon

2. **P.J.**,
1691 RRN (...)
geboren te (...) (Nederland) op (...)
wonende te (...)
van de Nederlandse nationaliteit

Beklaagde, aanwezig in persoon

3. ...

1. Ten laste gelegde feiten

Te Antwerpen,

Bij samenhang, meermaals tussen 14 juli 2019 en 1 februari 2020 op niet nader te bepalen data, met het laatste feit op 31 januari 2020

Om de misdaad of het wanbedrijf uitgevoerd te hebben of om aan de uitvoering ervan rechtstreeks medegewerkt te hebben, door enige daad, tot de uitvoering zodanige hulp verleend te hebben dat zonder zijn bijstand het misdrijf niet kon gepleegd worden, door giften, beloften, bedreigingen, misbruik van gezag of van macht, misdadige kuiperijen of arglistigheden, dit misdrijf rechtstreeks uitgelokt te hebben, als dader of mededader, zoals voorzien door artikel 66 van het Strafwetboek.

De eerste, de tweede en de ...,

A/
De werving, het vervoer, de overbrenging, de huisvesting, de opvang van een persoon, de wisseling of de overdracht van de controle over hem teneinde deze persoon aan het werk te zetten of te laten aan het werk zetten in omstandigheden die in strijd zijn met de menselijke waardigheid in verzwarende omstandigheden die aan de toestand van het slachtoffer gebonden zijn (minderjarig, bijzonder kwetsbare positie van het slachtoffer) of in omstandigheden van de mensenhandel (gebruik van geweld, het leven van het slachtoffer in gevaar is gebracht),
met name door misbruik te maken van zijn kwetsbare toestand ingevolge zijn precaire sociaaleconomische toestand en ingevolge zijn mentale beperking, zijnde door in mensonterende omstandigheden te huisvesten, meer bepaald onder het café in een bierkelder vol met rommel, met verlaagd plafond, zonder ventilatie, noch natuurlijke verlichting of sanitair, alwaar hij sliep in onhygiënische toestanden op een vuile en doordrenkte tweepersoonsmatras, en waarbij hij geen vrijheid had om zelf te bepalen wanneer hij deze ruimte kon verlaten en wanneer hij kon eten en met als doel hem in mensonwaardige en onaanvaardbare arbeidsomstandigheden te werk te stellen, zijnde elke dag van de week op onregelmatige uren en zonder (afdoende) verloning.

1 persoon tewerkgesteld met schending van deze bepaling, namelijk:

R.A.

- inbreuk op artikels 433 quinquies, §1, 3° en 433 septies van het Strafwetboek;
- strafbaar gesteld door artikels 433 septies en 433 novies van het Strafwetboek;

B/
Als werkgever, zijn aangestelde of lasthebber, de gegevens vereist krachtens het hierna vermelde koninklijk besluit van 5 november 2002, niet elektronisch meegedeeld hebben aan de instelling belast met de inning van de socialezekerheidsbijdragen in de voorgeschreven vorm en op de voorgeschreven wijze, uiterlijk op het tijdstip waarop de werknemer zijn prestaties aanvat,

1 persoon tewerkgesteld met schending van deze bepaling, namelijk:

R.A.

- inbreuk op de artikelen 4 tot 8 van het koninklijk besluit van 5 november 2002 tot invoering van de onmiddellijke aangifte van tewerkstelling, met toepassing van artikel 38 van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels;
- strafbaar gesteld door artikel 18, § 1, eerste lid, 1°, van het Sociaal Strafwetboek, ingevoerd bij artikel 2 van de wet van 6 juni 2010 tot invoering van het Sociaal Strafwetboek;
- strafbaar gesteld met een sanctie van niveau 4;

De eerste en de tweede, tevens gedagvaard om het verbod te horen opleggen om zelf of via een tussenpersoon, de onderneming of inrichting waar de inbreuk werd begaan geheel of gedeeltelijk uit te baten of er onder gelijk welke hoedanigheid dan ook in dienst te worden genomen en dit gedurende een termijn van één maand tot drie jaar.

...

2. Bestreden beslissing

2.1. Er werd hoger beroep ingesteld op:

- 23 december 2022 door beklaagde V.E. tegen alle beschikkingen,
- 27 december 2022 door het Openbaar Ministerie t.a.v. beklaagde V.E. tegen alle beschikkingen op strafgebied,
- 10 januari 2023 door beklaagde P.J. tegen alle beschikkingen,
- 11 januari 2023 door het Openbaar Ministerie t.a.v. beklaagde P.J. tegen alle beschikkingen op strafgebied.

2.2. Er werd een verzoekschrift in de zin van art. 204 van het Wetboek van Strafvordering ingediend op de griffie van de rechtbank van eerste aanleg te Antwerpen, afdeling Antwerpen op:

- 23 december 2022 door beklaagde V.E.,
- 27 december 2022 door het Openbaar Ministerie t.a.v. beklaagde V.E.,
  10 januari 2023 door beklaagde P.J.,
- 11 januari 2023 door het Openbaar Ministerie t.a.v. beklaagde P.J..
-

2.3. tegen het vonnis, op tegenspraak gewezen op **12 december 2022** door de rechtbank van eerste aanleg **Antwerpen, afdeling Antwerpen**, AC1 kamer (1 rechter), waarbij t.a.v. voornoemde beklaagden beslist werd als volgt:

Op strafgebied

Beperkt de incriminatieperiode van de feiten als volgt: " van 1 november 2019 tot en met 31 januari 2020".

<u>Ten aanzien van V.E., eerste beklaagde</u>

Veroordeelt V.E. voor de vermengde feiten van de tenlasteleggingen A en B:

tot een **gevangenisstraf** van **2 jaar**

en tot een **geldboete** van **8000,00 EUR,** zijnde **1000,00 EUR** verhoogd met 70 opdeciemen.

Boete vervangbaar bij gebreke van betaling binnen de wettelijke termijn door een gevangenisstraf van 90 dagen.

Ontzet eerste beklaagde uit de rechten voorzien in artikel 31 1°lid Sw voor een periode van 5 jaar.

Wijst de vordering tot exploitatieverbod af.

Veroordeelt V.E. tot betaling van:

- een bijdrage van 1 maal 200,00 EUR, zijnde de som van 1 maal 25,00 EUR verhoogd met 70 opdeciemen, ter financiering van het Fonds tot hulp aan de slachtoffers van opzettelijke gewelddaden en de occasionele redders
- een bijdrage van 24,00 EUR aan het Begrotingsfonds voor juridische tweedelijnsbijstand
- een vaste vergoeding voor beheerskosten in strafzaken. Deze vergoeding bedraagt 52,42 EUR
- de kosten van de strafvordering tot op heden begroot op 1/3 x 91,47 = 30,49 EUR

<u>Ten aanzien van **P**.J., tweede beklaagde</u>

Veroordeelt **P**.J. voor de vermengde feiten van de tenlasteleggingen A en B:

tot een **gevangenisstraf** van **20 maanden**

en tot een **geldboete** van **8000,00 EUR,** zijnde **1000,00 EUR** verhoogd met 70 opdeciemen.

Boete vervangbaar bij gebreke van betaling binnen de wettelijke termijn door een gevangenisstraf van 90 dagen.

Verleent uitstel van tenuitvoerlegging wat betreft de gevangenisstraf voor een termijn van 5 jaar, doch slechts voor een gedeelte van 14 maanden.

Ontzet eerste beklaagde uit de rechten voorzien in artikel 31 1°lid Sw voor een periode van 5 jaar.

Wijst de vordering tot exploitatieverbod af.

Veroordeelt P.J. tot betaling van:

- een bijdrage van 1 maal 200,00 EUR, zijnde de som van 1 maal 25,00 EUR verhoogd met 70 opdeciemen, ter financiering van het Fonds tot hulp aan de slachtoffers van opzettelijke gewelddaden en de occasionele redders

- een bijdrage van 24,00 EUR aan het Begrotingsfonds voor juridische tweedelijnsbijstand

- een vaste vergoeding voor beheerskosten in strafzaken. Deze vergoeding bedraagt 52,42 EUR

- de kosten van de strafvordering tot op heden begroot op 1/3 x 91,47 = 30,49 EUR

...

Op burgerlijk gebied

Houdt de burgerlijke belangen ambtshalve aan.

3. Rechtspleging voor het hof

De zaak werd behandeld op de openbare zitting van 28 september 2023.
Het hof heeft hierbij gehoord:

- het Openbaar Ministerie in zijn uiteenzetting van de zaak en in zijn vordering;
- beklaagden V.E. en P.J. in hun verklaringen en hun middelen van verdediging.

4. Beoordeling

4.1 Ontvankelijkheid van de rechtsmiddelen - grieven

a) Het hoger beroep van beklaagde V.E., aangetekend op 23 december 2022, tegen alle beschikkingen van het bestreden vonnis, is ontvankelijk, behoudens bij gebrek aan belang in zoverre gericht tegen de beschikkingen waarbij de incriminatieperiode van de tenlasteleggingen A en B werd beperkt.

Bij regelmatig verzoekschrift van 23 december 2022, tijdig ingediend op de correctionele griffie van de afdeling Antwerpen van de rechtbank van eerste aanleg Antwerpen, voert beklaagde gepreciseerde en voldoende nauwkeurige beroepsgrieven aan, namelijk:

- met betrekking tot de procedure: geen degelijk gerechtelijk onderzoek o.m. getuigen werden niet verhoord – schending van rechten van de verdediging
- met betrekking tot de schuld: schuld van alle tenlasteleggingen wordt betwist.
- met betrekking tot de straf/maatregel: vrijspraak wordt gevraagd.

b) Het hoger beroep van het Openbaar Ministerie ingesteld op 27 december 2022 tegen het bestreden vonnis inzake beklaagde V.E. tegen alle beschikkingen op strafgebied van het bestreden vonnis, is ontvankelijk.

Bij regelmatig verzoekschrift van 27 december 2022, tijdig ingediend op de correctionele griffie van de afdeling Antwerpen van de rechtbank van eerste aanleg Antwerpen, voert het Openbaar Ministerie een gepreciseerde en voldoende nauwkeurige beroepsgrief aan ten aanzien van eerste beklaagde met betrekking tot de straf en met name onvoldoende bestraffing.

c) Het hoger beroep van beklaagde P.J., aangetekend op 10 januari 2023, tegen alle beschikkingen van het bestreden vonnis, is ontvankelijk, behoudens bij gebrek aan belang in zoverre gericht tegen de beschikkingen waarbij de incriminatieperiode van de tenlasteleggingen A en B werd beperkt.

Bij regelmatig verzoekschrift van 10 januari 2023, tijdig ingediend op de correctionele griffie van de afdeling Antwerpen van de rechtbank van eerste aanleg Antwerpen, voert beklaagde gepreciseerde en voldoende nauwkeurige beroepsgrieven aan, namelijk:

- met betrekking tot de schuld: beklaagde werd onterecht schuldig verklaard aan de tenlasteleggingen A en B.
- met betrekking tot de straf/maatregel: in de mate dat de feiten bewezen zouden zijn, meent beklaagde dat hij te streng werd gestraft, dit zowel op vlak van de

opgelegde gevangenisstraf, de opgelegde geldboete als de ontzetting uit de rechten bedoeld in art. 31 1° lid Sw.

d) Het hoger beroep van het Openbaar Ministerie ingesteld op 11 januari 2023 tegen het bestreden vonnis inzake beklaagde P.J. tegen alle beschikkingen op strafgebied van het bestreden vonnis, is ontvankelijk.

Bij regelmatig verzoekschrift van 11 januari 2023, tijdig ingediend op de correctionele griffie van de afdeling Antwerpen van de rechtbank van eerste aanleg Antwerpen, voert het Openbaar Ministerie een gepreciseerde en voldoende nauwkeurige beroepsgrief aan ten aanzien van tweede beklaagde met betrekking tot de straf en met name dat het beroep ingesteld door tweede beklaagde de heer P.J. wordt gevolgd omdat het bestreden vonnis onvoldoende bestraffing voorziet van P.J..

4.2 Beoordeling ten gronde

4.2.1 Omvang van de beoordeling ten gronde

a) Ten aanzien van eerste beklaagde V.E. liggen de procedure en schuld betreffende de feiten vermeld onder tenlasteleggingen A en B (telkens met de door de eerste rechter beperkte incriminatieperiode), beroepsgrieven van eerste beklaagde, en het bepalen van de straf, beroepsgrieven van eerste beklaagde en het Openbaar Ministerie, aan de beoordeling van het hof voor.

b) Ten aanzien van tweede beklaagde P.J. liggen de schuld betreffende de feiten vermeld onder tenlasteleggingen A en B (telkens met de door de eerste rechter beperkte incriminatieperiode), beroepsgrief van tweede beklaagde en het bepalen van de straf, beroepsgrieven van tweede beklaagde en het Openbaar Ministerie, aan de beoordeling van het hof voor.

Ingevolge de devolutieve werking van het hoger beroep in samenhang met de effecten van het vigerend grievenstelsel, staat de beperkte incriminatieperiode vast zoals door de eerste rechter beslist, met name “van 1 november 2019 tot en met 31 januari 2020”.

c) Het hof heeft ambtshalve geen grieven van openbare orde opgeworpen zoals bedoeld in artikel 210, tweede lid, Wetboek van Strafvordering.

4.2.2 Situering

De relevante feiten en vaststellingen in het strafdossier kunnen worden weergegeven als volgt.

1.
Er werd op 31 januari 2020 om 22.31 uur een onaangekondigde controle uitgevoerd door de inspectiedienst Toezicht op de Sociale Wetten[1] samen met de lokale politie Antwerpen Noord in café (...) te Stabroek[2] Dit café werd uitgebaat door bv P., die thans in faling is.

Tweede beklaagde P.J., zaakvoerder van bv P. van 1 oktober 2019
tot 1 juni 2020, was op het ogenblik van de controle aanwezig in het café. Hij zat bij de 4 aanwezige klanten aan tafel. Tweede beklaagde heeft een ernstige fysieke beperking waardoor hij in een rolstoel zit.
Uit de verklaringen van eerste beklaagde V.E. ter zitting blijkt duidelijk dat tweede beklaagde P.J. voor de uitbating van het café (...) beroep doet op hem.

2.
De lokale politie werd tijdens deze controle bijgestaan door de hondenbrigade van de federale politie. De hond heeft achter een verborgen luik een doorgang naar de kelder gevonden. In deze (bier)kelder met verlaagd plafond vond men achteraan een man die lag te slapen op een vuile en doordrenkte tweepersoonsmatras op de grond[3] Het betrof R.A.. De man gaf een onverzorgde en onderkomen indruk. De politie vond in de kelder enkele plastic winkeltassen met daarin kleren gepropt die een onaangename geur verspreidden en een schoudertasje met zijn persoonlijke documenten. De kelder lag vol rommel, was niet verwarmd, zonder ventilatie en zonder natuurlijk licht en zonder sanitair.
Er werd bij de heer R.A. 3381 euro aan cash aangetroffen en 3 gsm's. Eén gsm was kapot, een andere was een Black Berry die hij volgens hem gekregen had van eerste beklaagde zodat deze laatste hem steeds vlot kon bereiken.

[1] Hierna TSW
[2] Stukken 11-14 strafdossier
[3] Zie foto's stukken 1-6 van het strafdossier

3.
R.A. was op het ogenblik van de feiten 53 jaar oud en stond onder bewind. De bewindvoerder van de heer R.A., mr. P.K. bevestigde dat hij analfabeet is en een mentale beperking heeft en vroeger in een beschutte werkplaats aan de slag was. Hij was gedomicilieerd in Hoboken maar hij was bang in zijn appartement omdat hij daar het slachtoffer werd van een gewapende overval. Ze was samen met de vaste thuisbegeleider ieder spoor van hem kwijt sinds september 2019. Sinds 15 juli 2019 ging hij wekelijks in het KBC-kantoor te Stabroek zijn weekgeld ten bedrage van 100 euro afhalen. Hij bracht sinds een aantal maanden zijn stempelkaart niet meer binnen.

4.
De heer R.A. werd verhoord op 31 januari 2020 door de lokale politie politiezone Noord en op 4 februari 2020 door TSW[4].
Eerste beklaagde V.E. werd door TSW verhoord op 18 februari 2020 en door de lokale politie politiezone Noord op 8 mei 2020[5]. Door de lokale politie wordt de gsm van eerste beklaagde V.E. uitgelezen. Uit de contacten blijkt dat ook 'T.', zoals eerste beklaagde R.A. noemt, hier bijstaat en dit met één van de nummers zoals dit bleek uit de exploitatie op 11 maart 2020 door de lokale politie van de gsm's van R.A..[6] Tweede beklaagde P.J. werd door TSW verhoord op 20 februari 2020 en op 14 mei 2020 door de lokale politie politiezone Noord[7].

Op 12 mei 2020 legde getuige B.K., in het kader van een buurtonderzoek een verklaring af aan de lokale politie politiezone Noord.[8]
D.R. en S.L. die als jobstudenten werkzaam waren in café (...) en naar wie R.A. verwees in het kader van de verbouwingswerken in wat achteraf de (...) bleek te zijn, werden resp. op 15 september 2020 en op 22 september 2020 gehoord als getuige door TSW.[9]

4.2.3 Beoordeling van de procedure – recht op een eerlijk proces

1.

[4] Stukken 7-8 en 66-75 van het strafdossier
[5] Stukken 18-26 en 129-132 van het strafdossier
[6] Stukken 109 en 126 van het strafdossier
[7] Stukken 27-42 en 119-125 van het strafdossier
[8] Stukken 116-117 van het strafdossier
[9] Stukken 148-156 en 157-164 van het strafdossier

Eerste beklaagde V.E. werpt als beroepsgrief op dat er geen degelijk 'gerechtelijk' onderzoek werd gevoerd. Ter zitting stelt hij dat een onderzoeksrechter diende aangesteld te worden.

Er werd in deze zaak geen onderzoeksrechter gevorderd door de arbeidsauditeur. Tenzij voor de waarheidsvinding dwangmaatregelen of schendingen van de individuele rechten en vrijheden nodig zijn (bijv. huiszoeking, onderzoek aan het lichaam, …) en er een onderzoeksrechter dient gevorderd te worden, is het mogelijk om een opsporingsonderzoek te voeren. Het gerechtelijk onderzoek is facultatief en er bestaat nooit een verplichting tot het vorderen van een gerechtelijk onderzoek[10].

2.

Het hof is van oordeel dat geen enkel element van de zaak toelaat vast te stellen of aannemelijk te maken dat het onderzoek op enigerlei subjectieve, disproportionele, selectieve of vooringenomen wijze zou gevoerd zijn en/of dat informatie zou zijn achtergehouden.

Er blijken in casu geen objectieve redenen voorhanden te zijn die rechtvaardigen dat er in hoofde van eerste beklaagde V.E. een gewettigde vrees kan ontstaan dat de sociaal controleur en/of sociaal inspecteur en lokale politie als onderzoeker partijdig zijn opgetreden.

Bovendien heeft eerste beklaagde tijdens het opsporingsonderzoek nooit de vraag gesteld een bepaalde opsporingshandeling te verrichten of een bepaald verhoor af te nemen.

Eerste beklaagde V.E. heeft voor de feitenrechter tegenspraak kunnen voeren over de inhoud, volledigheid en objectiviteit van alle verklaringen, de overige stukken van het dossier en de erin vervatte vaststellingen. Hij heeft de effectieve mogelijkheid gehad om de authenticiteit, de geloofwaardigheid en de kwaliteit van het bewijs te betwisten, te argumenteren over de omstandigheden waarin elementen à charge werden vergaard en zich tegen de aanwending ervan te verzetten.

De eerlijke behandeling van een strafzaak dient te worden beoordeeld in het licht van de rechtspleging in haar geheel. Het hof is van oordeel dat deze strafzaak in zijn geheel op eerlijke wijze werd gevoerd met eerbiediging van de rechten van verdediging.

[10] Artikelen 47 en 64 Sv.

Er ligt geen schending van artikel 6 EVRM voor.

4.2.4 Beoordeling van de schuld

Voorafgaandelijk – horen van getuigen ter zitting

1.
Als beroepsgrief roept eerste beklaagde V.E. op dat getuigen niet werden verhoord. Ter zitting blijkt dat dit gaat om getuigen à décharge.

Volgens artikel 6.3.d EVRM, dat bijzondere toepassingsmodaliteiten bevat van het door artikel 6.1 EVRM gewaarborgde recht op een eerlijk proces, heeft eenieder die wegens een strafbaar feit wordt vervolgd ook het recht getuigen à décharge te ondervragen of te doen ondervragen. Artikel 6.1 en 6.3.d EVRM kent aan een beklaagde evenwel geen absoluut of onbeperkt recht toe om getuigen à décharge door de politie te doen ondervragen of op de rechtszitting als getuige te horen. Het komt aan de beklaagde toe aan te tonen en te motiveren dat het horen van een getuige à décharge noodzakelijk is voor de waarheidsvinding. Het staat dan aan de rechter om daarover te oordelen, waarbij hij er dient over te waken dat het recht van de beklaagde op een eerlijk proces in zijn geheel beschouwd niet in het gedrang wordt gebracht.

Het hof stelt vast dat eerste beklaagde V.E. niet aanwijst welke personen concreet als getuigen à décharge moeten verhoord worden. Er kan dan ook niet geoordeeld worden over de feitelijke of juridische onmogelijkheid om de getuigen te horen, de relatie die de getuige had of heeft met de bij het strafproces betrokken partijen, de betrouwbaarheid van de door de getuige af te leggen verklaring rekening houdend met die relatie, zijn persoonlijkheid of het beschikbaar zijn van een geschreven verklaring van de persoon die de beklaagde als getuige wenst te horen, waarin die een eerdere verklaring herroept of nuanceert.
Tevens motiveert eerste beklaagde ook niet waarom het horen van getuigen noodzakelijk is voor de waarheidsvinding.

Er kan dan ook niet ingegaan worden op het verzoek om getuigen à décharge te horen.

2.
Het hof merkt op dat eerste beklaagde V.E. niet verzocht heeft om het horen van getuigen à charge ter terechtzitting.

Tenlasteleggingen

Tenlastelegging A: mensenhandel

1.
De schuld van beklaagden aan de hen ten laste gelegde feiten sub tenlastelegging A. dat kadert in mensenhandel met de verzwarende omstandigheid dat het misdrijf is gepleegd door misbruik te maken van de kwetsbare toestand waarin de persoon verkeerde, is door de stukken van het dossier en door het onderzoek ter terechtzitting van het hof, bewezen gebleven.
Het hof verwijst naar de omstandige en oordeelkundige redengeving van de eerste rechter op de pagina's 5-7 van het bestreden vonnis, die door beklaagden in hoger beroep niet wordt weerlegd. Het hof die deze redengeving beaamt en herneemt, vult aan als volgt.

2.
De werving van een persoon met als doel het verrichten van werk of het verlenen van diensten in omstandigheden die in strijd zijn met de menselijke waardigheid, levert het misdrijf mensenhandel op. Bij ontstentenis van een wettelijke definitie of van uitleg in de voorbereidende werkzaamheden, dient de term werving in zijn normale betekenis te worden begrepen. Die houdt niet in dat de aangeworven persoon daartoe moet worden aangezocht.

Om het bestaan van de telastlegging mensenhandel te beoordelen, mag de rechter de omstandigheden van de werkprestaties in aanmerking te nemen, in zoverre deze onlosmakelijk daarmee verbonden zijn. Onthaal- en huisvestingsvoorwaarden die in strijd worden geoordeeld met de menselijke waardigheid kunnen bijgevolg dergelijke omstandigheden opleveren.

3.
Uit de verklaringen van betrokkene R.A. blijkt dat hij gedwongen werd om allerlei werkzaamheden te verrichten zonder dat hij hiervoor correct vergoed werd. Het staat buiten kijf dat R.A. werkzaamheden verricht heeft (zie tenlastelegging B). Ook uit de verklaringen van beklaagden blijkt dat zij R.A. niet correct betaald hebben voor zijn arbeidsprestaties maar hem af en toe een aalmoes gaven.

Bovendien verbleef R.A. in een (bier)kelder met verlaagd plafond in de meest erbarmelijke woonomstandigheden. De toestand waarin R.A. werd aangetroffen, is bijzonder schrijnend.

Het feit dat het om de eigen keuze zou gegaan zijn van de heer R.A. om daar te verblijven, is irrelevant. De toestemming van de betrokkene is immers zonder belang.

De verklaring van B.K. is totaal ongeloofwaardig. Zo verklaart hij dat R.A. elke dag onder de douche moest terwijl de heer R.A. verklaarde dat hij zich één maal per week mocht wassen aan de lavabo, hij hierin zijn kleren kon wassen en zijn tanden poetsen. De verklaring van R.A. wordt ondersteund door de zeer onverzorgde toestand waarin hij op 31 januari 2020 werd aangetroffen. Ook uit de verklaring van D.R. blijkt dat tweede beklaagde liever had dat R.A. zich niet douchte maar dat hij dan van hen mocht zonder dat tweede beklaagde het wist. Aangezien tweede beklaagde P.J. bijna constant in het café aanwezig was en daar sliep[11], zal R.A. niet of uiterst zeldzaam gebruik hebben kunnen maken van de douche.

Wat betreft wanneer en door wie er eten zou gegeven zijn aan R.A., zijn de verklaringen van beide beklaagden onderling en de getuigen (B.K., D.R. en S.L.) tegenstrijdig zodat hieraan weinig geloof kan gehecht worden.

4.
Het wordt niet betwist dat R.A. een mentale beperking heeft en analfabeet is. Beklaagden hebben misbruik gemaakt van deze kwetsbare situatie waarvan zij volgens hun verklaringen op de hoogte waren. Zij wisten tevens dat de heer R.A. niet meer terug naar zijn appartement durfde te gaan.

<u>Tenlastelegging B: Dimona-aangifte</u>

De schuld van beklaagden aan de hen ten laste gelegde feiten sub tenlastelegging B. die kadert in de tewerkstelling zonder voorafgaande Dimona-aangifte, is door de stukken van het dossier en door het onderzoek ter terechtzitting van het hof, bewezen gebleven.

Het staat vast dat er geen Dimona-aangifte gebeurde voor de tewerkstelling van R.A..

Uit de verklaring van D.R. blijkt dat R.A. in de (...) aan het werk was. Hij heeft samen met S.L. en D.R. de zolder leeggemaakt en dit op vraag van eerste beklaagde V.E.. Tevens verklaart hij dat hij tweede beklaagde P.J. wel

[11] Zie verklaring eerste beklaagde V.E. van 8 mei 2020

eens hoorde vertellen dat hij hem en toe een centje gaf voor zijn hulp.
R.A. hielp hem in café (...) met flesjes bijvullen en bakken met dranken sorteren en 's avonds kuisen, altijd met eerste beklaagde.
Ook uit de verklaring van S.L. blijkt dat R.A. in café (...) werkte en in de (...).

Toerekening aan beklaagden

Uit de verklaringen van eerste beklaagde V.E. ter zitting blijkt duidelijk dat hij feitelijk zaakvoerder was van bv P. (terwijl hij door het vonnis van de correctionele rechtbank Antwerpen van 23 mei 2012 een verbod werd opgelegd de functie uit te oefenen van een bestuurder, commissaris of zaakvoerder in een vennootschap en een koopmansbedrijf uit te oefenen gedurende 8 jaar). Tevens was hij werkgever ten aanzien van R.A. tijdens zijn werkzaamheden in de (...).

Het hof stelt vast dat tweede beklaagde tijdens de beperkte incriminatieperiode statutair zaakvoerder was van de bv P.. Hij diende ervoor te zorgen dat de sociaalrechtelijke verplichtingen nagekomen werden (Dimona-aangifte) of indien dit gedelegeerd was aan een andere persoon hierop voldoende toezicht te houden. De ernstige fysieke beperking van tweede beklaagde belet dit niet. Evenmin staat het feit dat tweede beklaagde P.J. rolstoelgebonden is niet in de weg dat hij zich schuldig gemaakt heeft aan de feiten van de tenlastelegging mensenhandel. Hij gaf instructies aan R.A., soms via eerste beklaagde en heeft niet belet dat R.A. in de meest erbarmelijke omstandigheden moest leven. Uit de verklaringen van eerste beklaagde en D.R. blijkt dat tweede beklaagde P.J. niet wilde dat R.A. de aanwezige douche gebruikte.

4.2.5 Beoordeling van de straf

1.
De in hoofde van beklaagden bewezen gebleven feiten zijn de opeenvolgende en voortgezette uitvoering van hetzelfde misdadig opzet, zodat voor deze feiten bij toepassing van artikel 65, eerste lid Sw. slechts één straf moet worden opgelegd, de zwaarste, nl. voor tenlastelegging A.

De straf moet worden bepaald gelet op de aard en de objectieve ernst van de bewezen verklaarde feiten, de begeleidende omstandigheden en de persoonlijkheid van beklaagden

zoals die blijkt uit hun strafrechtelijk verleden, gezinstoestand en arbeidssituatie, voor zover het hof gekend. Niettemin dient de straftoemeting niet enkel de vergeldingsbehoefte te dienen, doch moet deze ook oog hebben voor de speciale preventie. De sanctionering moet dan ook van aard zijn de beklaagden ervan te weerhouden zich in de toekomst nog aan dergelijke feiten schuldig te maken.

2.
De hierna opgelegde straffen ten aanzien van beklaagden vormen een juiste en afdoende bestraffing rekening houdende met:
- de mensonwaardige omstandigheden waarin R.A. leefde en werkte
- de ernst van de feiten, die het sociaalzekerheidsstelsel ontwrichten
- de aard van de feiten die concurrentievervalsend werken ten overstaan van horecazaken die de sociale wetgeving naleven
- de persoon van beklaagden
- het strafrechtelijk verleden van beklaagden:

- Eerste beklaagde V.E. geeft blijk van het herhaaldelijk niet naleven van strafrechtelijk beteugelde misdrijven. Hij komt niet meer in aanmerking voor een uitstel van de tenuitvoerlegging van een straf.
  Met vonnis van de correctionele rechtbank Antwerpen van 23 mei 2012 werd eerste beklaagde bovendien het verbod opgelegd de functie uit te oefenen van een bestuurder, commissaris of zaakvoerder in een vennootschap en het verbod een koopmansbedrijf uit te oefenen gedurende 8 jaren.
- Tweede beklaagde P.J. liep één correctionele veroordeling op in 1984, die een uitstel van de tenuitvoerlegging van straffen niet in de weg staat.

Tweede beklaagde P.J. bevindt zich in de wettelijke voorwaarden om van gewoon uitstel te genieten. Er kan met het oog op het bevorderen van zijn reclassering dan ook uitstel van tenuitvoerlegging worden verleend voor het hierna bepaalde deel van de uitgesproken gevangenisstraf voor een termijn van vijf jaar. De duur van de proeftermijn wordt bepaald op het maximum ten einde een voldoende nuttige preventieve werking te verkrijgen. De mogelijkheid van herroeping moet de beklaagde aanzetten tot gedragsverbetering.

De duur van de vervangende gevangenisstraf is aangepast aan de hoogte van de geldboete.

3.

De aard van de feiten noopt in hoofde van beklaagden tevens tot een ontzetting uit de rechten vervat in artikel 31, eerste lid van het Strafwetboek voor een periode van vijf jaar conform de bepalingen van artikel 433novies, § 1 van het Strafwetboek.

4.
Gelet op de veroordeling voor het feit onder tenlastelegging A, kan er geen exploitatieverbod zoals voorzien in artikel 106 Sociaal strafwetboek opgelegd worden.

Het hof kan daarentegen in toepassing van artikel 433novies, § 2 van het Strafwetboek wel de verboden bedoeld in de 433quater/6 van het Strafwetboek uitspreken ten aanzien van de personen die veroordeeld zijn voor feiten bedoeld in de artikelen 433quinquies tot 433octies van het Strafwetboek, voor een termijn van een jaar tot twintig jaar. Deze wetsbepaling verwijst thans naar de verboden onder het huidige artikel 433quater/6 van het Strafwetboek en was voordien van toepassing onder het oude artikel 382, § 2 van het Strafwetboek.
Het hof is van oordeel dat er ten aanzien van beklaagden een uitbatingsverbod gedurende tien jaar dient opgelegd te worden.
Het is beklaagden bijgevolg gedurende een periode van 10 jaar verboden om een drankgelegenheid, een bureau voor arbeidsbemiddeling, een onderneming van vertoningen, een zaak voor verhuur of verkoop van visuele dragers, een hotel, een bureau voor verhuur van gemeubileerde kamers of appartementen, een reisbureau, een huwelijksbureau, een adoptie-instelling, een instelling waaraan de bewaring van minderjarigen wordt toevertrouwd, een bedrijf dat leerlingen en jeugdgroepen vervoert, een gelegenheid voor ontspanning of vakantie, of elke inrichting die lichaamsverzorging of psychologische begeleiding aanbiedt, hetzij persoonlijk, hetzij door bemiddeling van een tussenpersoon, uit te baten of er, in welke hoedanigheid ook, werkzaam te zijn.
Deze verboden gaan in op de dag waarop de veroordeling in kracht van gewijsde is getreden. De termijn wordt evenwel verlengd met de duur van de periode waarin de gevangenisstraf wordt uitgevoerd, met uitzondering van de termijn voor vervroegde invrijheidstelling.

Ambtshalve beoordelingen

De bijdrage voor de financiering van het Fonds tot hulp aan slachtoffers van opzettelijke gewelddaden en aan de occasionele redders moet worden opgelegd bij iedere veroordeling tot een criminele of correctionele hoofdstraf. De huidige veroordeling door het hof komt in de plaats van deze door de eerste rechter. Beklaagden dienen thans elk verplicht te worden tot betaling van een bijdrage van 200,00 euro.

De forfaitaire vergoeding in de beheerskosten van de rechtsbedeling veroorzaakt door het misdrijf waaraan beklaagde schuldig is bevonden, is slechts eenmaal op te leggen in dezelfde zaak, namelijk bij de beslissing waarbij het aan een beklaagde ten laste gelegde feit bewezen wordt verklaard.
Beklaagden dienen thans elk verplicht te worden tot betaling van een vergoeding van 58,24 euro.

De bijdrage voor de financiering van het Begrotingsfonds voor de juridische tweedelijnsbijstand moet worden opgelegd bij iedere veroordeling van een beklaagde door een strafgerecht. De huidige veroordeling door het hof komt in de plaats van deze door de eerste rechter.
Beklaagden dienen thans elk verplicht te worden tot betaling van een bijdrage van 24,00 euro.

5. Wettelijke bepalingen

Het hof houdt rekening met volgende wettelijke bepalingen, de artikelen:

- 11, 12, 14, 24, 31 tot 37 en 41 van de wet van 15 juni 1935,
- 162, 185, 190, 190ter, 194, 195, 199, 200, 201, 202, 203, 203bis, 204, 210, 211, 211bis van het Wetboek van Strafvordering,
- 1, 2, 3, 7, 25, 31, 33, 38, 40, 50, 65, 66, 79, 80, 100, 433 quater/6, 433 quinquies, 433 septies, 433 novies §1 en 2 van het Strafwetboek,
- 4 tot 8 van het K.B. van 5 november 2002,
- 38 van de wet van 26 juli 1996,
- 101, 181 §1, eerste lid,1°van het Sociaal Strafwetboek,
- 1 en 8 van de wet van 29 juni 1964
- 1 van de wet van 5 maart 1952,
- 36 van de wet van 7 februari 2003,
- 28 en 29 van de wet van 1 augustus 1985,
- 58 van het K.B. van 18 december 1986,
- 91 van het K.B. van 28 december 1950,
- 6 van het K.B. van 26 april 2017,
- 4 §3, 5 en 10 van de wet van 19 maart 2017,

6. Beslissing

Het hof,

Beslist op grond van de hoger vermelde redenen, binnen de perken van de hoger beroepen en de grieven, op **tegenspraak**.

Rechtsprekende met eenparigheid van stemmen.

Verklaart de hogere beroepen van beklaagden V.E. en P.J. ontvankelijk, behoudens bij gebrek aan belang in zoverre gericht tegen de beschikkingen waarbij de incriminatieperiode van de tenlasteleggingen A en B werd beperkt.

Verklaart het hoger beroep van het Openbaar Ministerie tegen beklaagden V.E. en P.J. ontvankelijk.

Opnieuw recht sprekende binnen de begrensde omvang van de hoger beroepen zoals bepaald onder randnummer 4.2.1. van dit arrest.

T.a.v. eerst beklaagde V.E.

Verklaart eerste beklaagde V.E. schuldig aan de hem ten laste gelegde feiten sub A. en B. (beide met de door de eerste rechter beperkte incriminatieperiode).

Veroordeelt eerste beklaagde V.E. hoofdens de vermengde en bewezen gebleven feiten sub A. en B. (beide met de door de eerste rechter beperkte incriminatieperiode) tot een hoofdgevangenisstraf van **24 MAANDEN** en tot een geldboete van **1.000,00 euro** vermeerderd met 70 opdeciemen en aldus gebracht op 8.000,00 euro of, bij gebrek aan betaling binnen de in artikel 40 van het Strafwetboek bepaalde termijn, tot een vervangende gevangenisstraf van 90 DAGEN.

Ontzet eerste beklaagde V.E. overeenkomstig artikel 433novies, § 1 van het Strafwetboek voor de duur van **vijf jaar uit de rechten** voorzien in artikel 31, eerste lid van het strafwetboek

Legt eerste beklaagde V.E. overeenkomstig de artikelen 433novies, § 2 en 433quater/6 van het Strafwetboek **voor de duur van 10 jaar** het **verbod** op om een drankgelegenheid, een bureau voor arbeidsbemiddeling, een onderneming van vertoningen,

een zaak voor verhuur of verkoop van visuele dragers, een hotel, een bureau voor verhuur van gemeubileerde kamers of appartementen, een reisbureau, een huwelijksbureau, een adoptie-instelling, een instelling waaraan de bewaring van minderjarigen wordt toevertrouwd, een bedrijf dat leerlingen en jeugdgroepen vervoert, een gelegenheid voor ontspanning of vakantie, of elke inrichting die lichaamsverzorging of psychologische begeleiding aanbiedt, hetzij persoonlijk, hetzij door bemiddeling van een tussenpersoon, **uit te baten of er, in welke hoedanigheid ook, werkzaam te zijn.**

Verplicht eerste beklaagde V.E. tot het betalen van een bijdrage voor de financiering van het Fonds tot hulp aan slachtoffers van opzettelijke gewelddaden en aan de occasionele redders van 25,00 euro, vermeerderd met 70 deciemen en aldus gebracht op 200,00 euro.

Verplicht eerste beklaagde V.E. tot betaling van een vergoeding van 58,24 euro.

Verplicht eerste beklaagde V.E. tot het betalen van een bijdrage voor de financiering van het Begrotingsfonds voor de juridische tweedelijnsbijstand van 24,00 euro.

T.a.v. tweede beklaagde P.J.

Verklaart tweede beklaagde P.J. schuldig aan de hem ten laste gelegde feiten sub A. en B. (beide met de door de eerste rechter beperkte incriminatieperiode).

Veroordeelt tweede beklaagde P.J. hoofdens de vermengde en bewezen gebleven feiten A. en B. (beide met de door de eerste rechter beperkte incriminatieperiode) tot een hoofdgevangenisstraf van **20 MAANDEN** en tot een geldboete van **1.000,00 euro** vermeerderd met 70 opdeciemen en aldus gebracht op 8.000,00 euro of, bij gebrek aan betaling binnen de in artikel 40 van het Strafwetboek bepaalde termijn, tot een vervangende gevangenisstraf van 90 DAGEN.

Verleent **uitstel** van tenuitvoerlegging wat betreft de gevangenisstraf voor een gedeelte van 14 maanden en dit voor een termijn van 5 jaar.

Ontzet tweede beklaagde P.J. overeenkomstig artikel 433novies, § 1 van het Strafwetboek voor de duur van **vijf jaar uit de rechten** voorzien in artikel 31, eerste lid van het strafwetboek

Legt tweede beklaagde P.J. overeenkomstig de artikelen 433novies, § 2 en 433quater/6 van het Strafwetboek **voor de duur van 10 jaar** het **verbod** op om een drankgelegenheid, een bureau voor arbeidsbemiddeling, een onderneming van vertoningen, een zaak voor verhuur of verkoop van visuele dragers, een hotel, een bureau voor verhuur van gemeubileerde kamers of appartementen, een reisbureau, een huwelijksbureau, een adoptie-instelling, een instelling waaraan de bewaring van minderjarigen wordt toevertrouwd, een bedrijf dat leerlingen en jeugdgroepen vervoert, een gelegenheid voor ontspanning of vakantie, of elke inrichting die lichaamsverzorging of psychologische begeleiding aanbiedt, hetzij persoonlijk, hetzij door bemiddeling van een tussenpersoon, **uit te baten of er, in welke hoedanigheid ook, werkzaam te zijn.**

Verplicht tweede beklaagde P.J. tot het betalen van een bijdrage voor de financiering van het Fonds tot hulp aan slachtoffers van opzettelijke gewelddaden en aan de occasionele redders van 25,00 euro, vermeerderd met 70 deciemen en aldus gebracht op 200,00 euro.

Verplicht tweede beklaagde P.J. tot betaling van een vergoeding van 58,24 euro.

Verplicht tweede beklaagde P.J. tot het betalen van een bijdrage voor de financiering van het Begrotingsfonds voor de juridische tweedelijnsbijstand van 24,00 euro.

Veroordeelt beklaagden V.E. en P.J. solidair tot de kosten van de strafvordering in beide aanleggen, voorgeschoten door de openbare partij en begroot in eerste aanleg in hun hoofde samen op 60,98 euro en in hoger beroep op 168,23 euro, met de vaststelling dat de kosten ondeelbaar werden veroorzaakt door de thans aangehouden misdrijven.

De Nederlandse taal werd uitsluitend gebruikt.

Dit arrest is gewezen door het **HOF VAN BEROEP**, **kamer C6 sociaal** te **ANTWERPEN**, samengesteld uit

N.C., Raadsheer d.d. Kamervoorzitter,

V.A., Kamervoorzitter in het Arbeidshof,

R.V., Raadsheer,

en in de openbare terechtzitting van

ZESENTWINTIG OKTOBER TWEEDUIZEND EN DRIEËNTWINTIG

uitgesproken door Raadsheer d.d. Kamervoorzitter, **N.C.**,

in aanwezigheid van het lid van het openbaar ministerie zoals vermeld op het proces-verbaal van de terechtzitting,

met bijstand van Griffier V.C..